
Prilog III.

SAŽETAK DOPRINOSA PLATFORME S VIŠE DIONIKA ZA CILJEVE ODRŽIVOG RAZVOJA
DOKUMENTU ZA RAZMATRANJE „PREMA ODRŽIVOJ EUROPI DO 2030.“

Europa na putu prema održivoj budućnosti

SAŽETAK DOPRINOSA PLATFORME S VIŠE DIONIKA ZA CILJEVE ODRŽIVOG RAZVOJA DOKUMENTU ZA RAZMATRANJE „PREMA ODRŽIVOJ EUROPI DO 2030.“

Članovi platforme: Birdlife; BusinessEurope; Vijeće europskih općina i regija (CEMR); COFACE Families Europe; Europski odbor regija; CONCORD Europe; COPA-COGECA; CSR Europe; EUROCITIES; Europska konfederacija sindikata (ETUC), Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO); ENEL; Europski savez za javno zdravstvo (EPHA); ESADE Business School; Europski sindikalni odbor za obrazovanje (ETUCE); Udruga europskih sveučilišta (EUA); Europski ured za okoliš (EEB); Europski forum mladih (YFJ); Međunarodno vijeće za integrirano izvješćivanje (IIRC); FoodDrinkEurope; Organizacija za promicanje pravedne trgovine (FTAO); Platforma društvenih mreža; SDG Watch Europe; Transparency International; Unilever; Svjetski fond za prirodu (WWF); Vandinika Shukla; Christian Thimann; Wiebe Draijer; Janez Potočnik

Promatrači platforme: Europska savjetodavna vijeća za okoliš i održivi razvoj (EEAC); Europska investicijska banka (EIB); Europska mreža za održivi razvoj (ESDN); Međunarodna unija za očuvanje prirode (IUCN); Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD); Ujedinjeni narodi (UN) Svjetska banka (WB)

Dopis članova platforme

Bruxelles, 11. listopada 2018.

Sadašnjim i budućim čelnicima Europske komisije i drugih institucija EU-a,

svim akterima koji imaju snažan interes za održiv život građana te za ekološka, socijalna, gospodarska i upravljačka kretanja u Europi,

građanima i glasačima u Europi,

ovom novom platformom i svojim izvješćem želimo čelnike, aktere i građane u Europskoj uniji i izvan nje potaknuti na djelovanje: sada je pravi trenutak za osmišljavanje i provedbu vizionarske i ambiciozne strategije za održivu Europu 2030.

Važno je napomenuti da se od članova platforme ne očekuje da prihvate svaku preporuku ili mišljenje iz ovog izvješća te da svatko od njih ima pravo na drukčije mišljenje o istaknutim pitanjima.

Međutim, u kratkom smo razdoblju nastojali uzeti u obzir i poštovati različite profile i mišljenja kako bismo zajednički djelovali za bolju i održivu Europu.

Nadahnuti snažnim zajedničkim vrijednostima, strukturnim poboljšanjima politike i inovativnim prijedlozima mjera, svoje preporuke temeljimo na iskustvu i trudu tisuća muškaraca i žena u javnom i privatnom sektoru te u civilnom društvu. Zajednička je ambicija tih preporuka ciljeve održivog razvoja pretvoriti u praktična rješenja za dobrobit građana i zaštitu našeg okoliša za sadašnje i buduće naraštaje.

U izvješću ističemo različite perspektive i iznosimo zahtjevne kompromise koje treba postići između aspekata održivog razvoja koji se odnose na okoliš, gospodarstvo, društvo i upravljanje. O nekima smo od njih uspjeli pregovarati, a za neke je potrebno pojašnjenje i postizanje konsenzusa.

Uvjereni smo da će povjerenje i uključenost građana i čelništva u trajnu preobrazbu Europe uroditi plodom. Za to je potrebna pravedna i ravnopravna kultura dijaloga i partnerstva na svakoj razini da bi svaki partner mogao vjerovati drugomu i postati sutvorac Europe koja vodi računa o svima i radi za sve. Potrebna je i sveobuhvatna strategija za održivu Europu radi usmjeravanja svih europskih politika i programa kojima će se ubrzati iskorištavanje naših pojedinačnih i zajedničkih kapaciteta s ciljem postizanja održive sigurnosti, blagostanja i dostojanstva za sve.

Ponosni smo na dosadašnji rad, ali smo svjesni da hitno treba učiniti mnogo više. Stoga se nadamo da će se dijalog o održivosti i suradnja među dionicima s institucijama EU-a u okviru platforme brzo poboljšati i povećati.

MARTIN HARPER
Birdlife

MARKUS BEYRER
BusinessEurope

FREDERIC VALLIER
Council of European Municipalities and Regions

ANNEMIE DRIESKENS
COFACE Families Europe

ARNOLDAS ABRAMAVICIUS
European Committee of the Regions

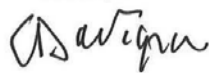
JOHANNES TRIMMEL
CONCORD Europe

LIISA PIETOLA
COPA-COGECA

ETIENNE DAVIGNON
CSR Europe

SILVIA GANZERLA
EUROCITIES

LIINA CARR
European Trade Union Confederation

BRENDA KING
European Economic and Social Committee

FRANCESCO STARACE
ENEL

SASCHA MARSCHANG
European Public Health Alliance

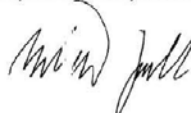
EVA JANE-LLOPIS
ESADE Business School

SUSAN FLOCKEN
European Trade Union Committee for Education

MICHAEL GAEBEL
European University Association

JEREMY WATES
European Environmental Bureau

DEJAN BOJANIC
European Youth Forum

RICHART HOWITT
International Integrated Reporting Council

JANA HAINSWORTH
Social platform

LEIDA RIJNHOUT
SDG Watch Europe

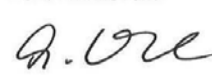
CARL DOLAN
Transparency International

PAUL POLMAN
Unilever

DR. ANDREA KOHL
World Wildlife Fund

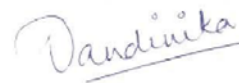
MELLA FREWEN
FoodDrinkEurope

SERGI CORBALAN
Fair Trade Advocacy Office

VANDINIKA SHUKLA
Member acting in personal capacity

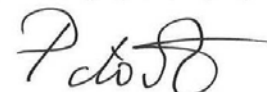
CHRISTIAN THIMANN
Member acting in personal capacity

WIEBE DRAIJER
Member acting in personal capacity

JANEZ POTOCNIK
Member acting in personal capacity

Sažetak

„EUROPA NA PUTU K ODRŽIVOJ BUDUĆNOSTI” –

Doprinos platforme s više dionika za ciljeve održivog razvoja dokumentu za razmatranje „Prema održivoj Europi do 2030.”, listopad 2018.

„Platforma EU-a s više dionika za ciljeve održivog razvoja” uspostavljena je u svibnju 2017. da bi Europskoj komisiji i svim uključenim dionicima pomogla savjetima o provedbi ciljeva održivog razvoja na razini EU-a.

Vođeni snažnim zajedničkim vrijednostima, kao predstavnici javnog sektora, civilnog društva i privatnog sektora, savjesno smo osmislili preporuke o pretvaranju ciljeva održivog razvoja u praktična rješenja za dobrobit sadašnjih i budućih naraštaja u EU-u i izvan njega. Cilj je naših preporuka biti nadahnuće i misao vodilja Komisijina dokumenta za razmatranje „Prema održivoj Europi do 2030.”.

S obzirom na ambiciozan plan i univerzalnu i nedjeljivu prirodu ciljeva održivog razvoja, ne postoji jedinstveni recept za djelovanje. Za postizanje ciljeva potrebna je sveobuhvatna revizija, utvrđivanje područja u kojima su potrebne promjene i razvoj dosljednih politika koje će prepoznati povezanost svih ciljeva, djelovati s njima u skladu i dovesti do trajnih društvenih, gospodarskih, upravljačkih i okolišnih koristi. Naše se preporuke temelje na konsenzusu i ambiciozan su doprinos ostvarenju tog cilja.

Preporučujemo da EU kao prioritet razvije i provede sveobuhvatnu vizionarsku i transformativnu strategiju za održivu Europu 2030., iz koje potječu sve politike i programi EU-a. Kako bi bila djelotvorna, takva bi strategija trebala uključivati srednjoročne i dugoročne ciljeve te predstaviti europsku viziju održive Europe nakon Programa održivog razvoja do 2030.

Pri provedbi Programa do 2030. Europska komisija i svi ostali dionici moraju radi održivog razvoja poštovati ključna načela, ispuniti postojeće obveze u okviru međunarodnih sporazuma, obvezati se na transformaciju našeg socijalnog i gospodarskog modela, dati prioritet i ubrzati mjere za najsiromašnije i najviše marginalizirane skupine u društvu („nikoga ne zapostaviti”), prepoznati ograničenja planeta, poštovati ljudska prava i vladavinu prava te uskladiti politike.

Donijeli smo i neke međusektorske preporuke. Savjetujemo da EU obnovi svoj sustav upravljanja kako bi pristup održivom razvoju bio usklađen. Predsjednik Komisije trebao bi uz pomoć posebnog projektnog tima biti zadužen za Program održivog razvoja do 2030., osigurati učinkovitu koordinaciju i u godišnjem govoru o stanju Europske unije izvijestiti o njegovoj provedbi. Za provedbu ciljeva održivog razvoja i Pariškog sporazuma bit će potrebno i raznoliko djelovanje regija, gradova, građana, zajednica, poduzeća i civilnog društva. EU bi za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja trebao zagovarati teritorijalni pristup i omogućiti dijalog u okviru kojeg europske i nacionalne strategije povezuju regionalna i lokalna tijela te civilno društvo i strukovne organizacije u pristup upravljanju na više razina i s više dionika. Nudimo i procjenu prednosti ove platforme (njezina ustroja i misije) i raspravu o tome kako ona u budućnosti može najbolje pridonijeti našem prijedlogu za uključivu, participativnu i transparentnu strategiju za održivu Europu 2030. Naposljetku, potrebno je uložiti dodatne napore kako bi se osigurala usklađenost politika u cilju održivog razvoja, što znači da bi sve politike EU-a trebale pridonijeti održivom razvoju u Europi ili izvan nje.

Imamo i konkretne preporuke za jačanje postojećih instrumenata EU-a. Program za bolju regulativu mogao bi se ojačati potpunom integracijom ciljeva i načela održivog razvoja u postupak izrade politika. Tvorcima politika u EU-u trebali bi radi uključivanja održivog razvoja bolje iskoristiti i dodatno poboljšati smjernice za procjenu učinka. Uz akcijske planove EU-a za održiv razvoj te izvješća i preporuke država članica i Europske komisije o održivom razvoju trebalo bi uspostaviti koordinacijski ciklus za održivu Europu. Postupak europskog semestra trebalo bi voditi u skladu sa strategijom za održivu Europu 2030. i u njega uključiti provjeru održivosti. Javne financije EU-a, pa i višegodišnji financijski okvir, trebale bi biti u potpunosti održive, a definiciju ekoloških, socijalnih i upravljačkih rizika trebalo bi uključiti u financijske propise. Na razini država članica trebalo bi provoditi održive fiskalne reforme, riješiti izbjegavanje plaćanja poreza na dobit i fiskalni damping te u potpunosti provesti Akcijski plan iz Addis

Abebe. Kako bi obavijestio buduće donositelje odluka, EU bi trebao dodatno razviti integrirani i participativni okvir za praćenje, odgovornost i reviziju koji bi sadržavao sveobuhvatan paket pokazatelja i kvalitativnu analizu ciljeva održivog razvoja EU-a.

Donijeli smo i sektorske preporuke. U svim politikama i inicijativama EU-a trebalo bi u obzir uzeti održivost. Međutim, za područje primjene ovog dokumenta utvrđeno je pet područja politika EU-a ključnih za postizanje ciljeva održivog razvoja:

(1) Održiva potrošnja i proizvodnja trebale bi se dodatno promicati, poticati i regulirati, uz obraćanje posebne pozornosti na globalne lance opskrbe. Potrebne su nam i pravne, političke i financijske mjere kojima bi se taj prijelaz potaknuo. Treba smanjiti utjecaj EU-a, uvesti konvenciju o upravljanju resursima i razviti pokazatelje potrošnje. Održivost bi trebala biti dio europske industrijske strategije 2030.

(2) EU bi trebao ulagati u istraživanja i inovacije, ljude i njihove jedinstvene vještine, zapošljivost i socijalnu uključenost. Europski stup socijalnih prava trebalo bi u potpunosti provesti. Trebalo bi promicati socijalno i solidarno gospodarstvo, povećati ulaganja u zdravlje i dobrobit ljudi, a održivost bi trebala postati interdisciplinarna znanost. Trebalo bi zajamčiti kvalitetno obrazovanje, prednost dati podupiranju djece i mladih te uvesti regulatorni okvir kojim bi se osigurali sigurni putovi za tražitelje azila i migrante, uz istodobno jačanje politike integracije i uključivanja.

(3) Klimatska i energetska politika. EU bi trebao uskladiti svoje klimatske i energetske ciljeve s dogovorenim ciljem ograničavanja porasta globalne temperature na 1,5 °C u odnosu na predindustrijsku razinu, uz istodobno povećanje otpornosti. Fosilna goriva trebalo bi postupno ukidati; trebalo bi povećati ulaganja u energetske učinkovitost i čistu energiju; trebalo bi promicati primjenu rješenja temeljenih na prirodi. Trebalo bi smanjiti prometnu zagušenost te poticati održivu infrastrukturu i sveobuhvatne planove mobilnosti. EU bi trebao podupirati i zemlje u razvoju u prilagodbi i otpornosti na klimatske promjene.

(4) Hrana, poljoprivreda i uporaba zemljišta, uključujući zajedničku poljoprivrednu politiku. EU treba osigurati usklađenost svih ulaganja EU-a u poljoprivredu s Ugovorom o EU-u kako bi se zajamčila visoka razina zaštite ljudskog zdravlja, sigurnost hrane te zaštita i poboljšanje kvalitete okoliša. Potporom javnom dohotku trebalo bi poduprijeti proizvodnju hrane, osigurati javna dobra i usluge ekosustava te istodobno zajamčiti primjeren životni standard poljoprivredne zajednice i omogućiti prijelaz na održive poljoprivredne i prehrambene sustave. Prednost bi trebalo dati ulaganjima i istraživanju ekološki prihvatljivih i gospodarski održivih praksi, a globalni lanci vrijednosti trebali bi postati održivi.

(5) Kohezijska politika važan je instrument EU-a za ulaganja radi provedbe ciljeva održivog razvoja. Njome bi trebalo ojačati lokalizaciju ciljeva izravnom potporom tijela vlasti na podnacionalnoj razini, poduprijeti Plan EU-a za gradove, dalje promicati socijalne ciljeve te jače poticati ulaganja u zelenu i održivu infrastrukturu, među ostalim u ruralnim područjima.

Radi što bržeg djelovanja snažno potičemo Komisiju da žurno i pravodobno reagira na naše preporuke kako bi Europa mogla brzo iskoristiti sve prilike koje nam održiv razvoj donosi. Za provedbu ovih zahtjeva bit će potreban uključiv i participativan pristup, a mi smo spremni pomoći. Naš je krajnji cilj da održiv razvoj postane trajno obilježje europskog kreiranja politika.

Puni doprinos platforme s više dionika za ciljeve održivog razvoja dokumentu za razmatranje „Prema održivoj Europi do 2030.” dostupan je na https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/sdg_multi-stakeholder_platform_input_to_reflection_paper_sustainable_europe2.pdf